

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สังคม และวัฒนธรรม ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาจำเป็นต้องอาศัยกำลังคนที่มีประสิทธิภาพพร้อมกันในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน การศึกษาพยาบาลเป็นการศึกษาในระดับอุดมศึกษา สถาบันการศึกษาพยาบาลทุกแห่งทำหน้าที่ผลิตพยาบาลออกไปให้บริการคนสุขภาพอนามัยแก่ประชาชน และพยาบาลเป็นวิชาชีพหนึ่งซึ่งสังคมคาดหวังว่าบริการที่ใคร่รับจากพยาบาลจะต้องเป็นบริการที่มีคุณภาพสูงสุด ดังนั้น ครูหรืออาจารย์พยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาลผู้มีบทบาทโดยตรงในการผลิตพยาบาลจะสามารถจัดการศึกษาพยาบาลเพื่อให้ได้ผลผลิตคือพยาบาลตามที่สังคมมุ่งหวังใ้แก่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับแนวคิดหรือความเชื่อที่อาจารย์พยาบาลยึดเป็นหลักในการพิจารณาและจัดดำเนินการศึกษาพยาบาล ซึ่งก็คือปรัชญาการศึกษาพยาบาลที่อาจารย์พยาบาลยึดถือ

การจัดการศึกษาพยาบาลจำเป็นต้องมีปรัชญาการศึกษาพยาบาลเป็นสิ่งที่กำหนดจุดมุ่งหมายและทิศทาง วิทยุโธ สารท กล่าววว่า หากผู้บริหารการศึกษาหรือครูมีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาอย่างไร ก็จะกำหนดวัตถุประสงค์ของการสอน เนื้อหาวิชาที่สอน และวิธีการสอนไปตามแนวทางที่ตนยึดถือ (วิทยุโธ สารท 2521: 81) ซึ่งความเชื่อในปรัชญาของผู้สอนจะมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของเขา และสิ่งที่เขาเชื่อจะมีผลต่อกิจกรรมการสอนและวิธีการสอนของเขา (McDaniels 1983: 62) หากขาดแนวทางและความสม่ำเสมอในการปฏิบัติจะเป็นภัยแก่การศึกษาอย่างมาก เพราะการตัดสินใจย่อมใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล (ชาร์ง บิวศรี 2507: 7-8) เนื่องจากวิชาชีพพยาบาลมีการให้บริการพยาบาลที่ต้องกระทำโดยตรงต่อชีวิตมนุษย์ ดังนั้น การตัดสินใจจึงไม่ควรใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล

ในเรื่องของปรัชญาการศึกษาพยายามายังไม่มีผู้ทำการศึกษาอย่างจริงจัง แต่ก็มีกล่าวถึง เช่น เคอเนลเพ็ญ ชาติกานนท์ วิจิตร ศรีสอน และ ละออ หุตางกร (2511 : 200) ได้ให้ความหมายปรัชญาของการศึกษาพยายามว่า หมายถึงแนวคิดที่นำมาเป็นหลักในการจัดหลักสูตรและการสอนวิชาชีพพยายาม โดยยึดถือปรัชญาการศึกษาและปรัชญาการศึกษาทั่วไปของสังคมเป็นหลัก ในต่างประเทศ บีวีส์ ได้กล่าวถึงปรัชญาพื้นฐานของการปฏิบัติการพยายามว่าเป็นสิ่งที่สามารถอธิบายได้โดยอาศัยปรัชญาพื้นฐาน 4 สติ คือ สติพรตนิยม จินตนิยม ปฏิทินิยม และ อคติภาวนุชนิยม (Bevis 1978 : 33) ซึ่งปรัชญาพื้นฐานของการปฏิบัติการพยายามนี้จะเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานของพยายามทุกแห่ง และเป็นแนวทางในการจัดดำเนินการศึกษายามของอาจารย์พยายาม

จากการที่ปรัชญาการศึกษาพยายามมีความสำคัญในการจัดการศึกษายามของอาจารย์พยายามดังกล่าว อาจารย์พยายามทุกคนจึงควรตระหนักและให้ความสำคัญต่อการที่จะยึดแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาพยายามที่สอดคล้องเหมาะสมกับจุดหมายของการศึกษาวิชาการพยายาม และดำเนินการเรียนการสอนไปในทิศทางที่สอดคล้องกับแนวคิดนั้น แต่จากการศึกษาถึงปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์พยายาม พบว่าการสอนทั้งทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมีข้อขัดแย้งไม่สอดคล้องกัน และวิธีการสอนของครูในชั้นเรียนไม่สัมพันธ์กัน (ฟาริกา อิบราฮิม 2525 : 23-26) การเรียนการสอนของอาจารย์พยายามเน้นความรู้เฉพาะวิชามากกว่าการนำความรู้จากวิชาที่เรียนไปสู่การปฏิบัติวิชาชีพ นักศึกษาไม่สามารถประยุกต์ความรู้ไปให้การดูแลผู้ป่วยเพื่อแก้ปัญหาในขณะฝึกปฏิบัติ (Mallick 1977 : 244-247) และจากการศึกษาของ วิรัตน์ โกศลสมบัติ (2519) ในปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนบนห้องผู้ป่วยในสถานศึกษาของรัฐ พบว่าเนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับทฤษฎี วิธีการสอนซ้ำซากน่าเบื่อ

ปรัชญาที่บุคคลยึดถืออยู่นั้นย่อมเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ ขึ้นอยู่กับ การวิเคราะห์และความรู้สึกของแต่ละบุคคลที่ว่า สิ่งที่ยึดถือที่ดีที่สุดแล้วหรือควรได้รับการปรับปรุง (ชาว์ง บัวศรี 2507 : 7) และแนวคิดของอาจารย์พยายามเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาพยายามย่อมเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ การเปลี่ยนแปลงนี้อาจเกิดจากการได้ศึกษาค้นคว้าในหลักสูตรการศึกษา จากประสบการณ์ในการสอน หรือจากการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ ในเรื่องของเกณฑ์มาตรฐานสำหรับวุฒิการศึกษาของอาจารย์พยายามในสถาบันการศึกษาพยายาม หวังมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้มีอัตราส่วน

ของคุณวุฒิระดับปริญญาของอาจารย์พยาบาล คือ เอก โท ตรี เท่ากับ 3.5 : 6 : 0.5 ถึง 2 : 5.5 : 2.5 ตามลำดับ จากการสำรวจพบว่ามีอาจารย์พยาบาลที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ปรากฏว่ามีเพียงหอบและส่วนใหญ่มีจำนวนมากเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ในขณะที่อาจารย์วุฒิการศึกษาปริญญาโทไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐาน ยกเว้นในทบวงมหาวิทยาลัย ส่วนอาจารย์ระดับปริญญาเอกส่วนใหญ่จะอยู่ในทบวงมหาวิทยาลัย (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะอนุกรรมการการศึกษาสถานภาพการศึกษาพยาบาล 2526 : 35) และเป็นที่ยอมรับกันว่าอาจารย์พยาบาลในหลายสถานเมื่อสำเร็จการศึกษาวิชาพยาบาลแล้วก็เข้ารับตำแหน่งอาจารย์ทันที ทำให้มีประสบการณ์ในการทำงานและการสอนน้อย ในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาในแต่ละสถานส่วนใหญ่จะเขียนและกำหนดขึ้นโดยฝ่ายผู้บริหารการศึกษา ซึ่งจะทำกรกำหนดการศึกษาโดยคำนึงถึงนโยบายและเป้าหมายของการศึกษาพยาบาลที่มีอยู่ในขณะที่ย้ายครู คือ อาจารย์ผู้สอนจะดำเนินการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงวิชาชีพและความก้าวหน้าทางวิชาการ

ในเรื่องของการปฏิบัติการพยาบาล ใ้รับการกล่าวถึงเสมอ คือ คำวิพากษ์วิจารณ์เรื่องของคุณภาพของพยาบาลทั้งในลักษณะของคุณภาพงานและคุณภาพส่วนบุคคล คือ คุณธรรม มโนธรรม ในการปฏิบัติวิชาชีพ (ทัศนา บุญทอง 2522 : 9) และจากการรวบรวมความคิดเห็นของแพทย์และพยาบาล สรุปได้ว่า พยาบาลปัจจุบันมีความรู้ มีความคิดริเริ่มดี รู้จักแก้ปัญหา แต่มีความออกหน้าออกนอกลอย ไม่ค่อยเสียสละต่อหน้าที่ ชอบทำงานสบายเป็นหัวหน้า ความรับผิดชอบในหน้าที่น้อยลง (วิเชียร ทวีธนา 2523 : 17) พยาบาลจะมุ่งที่ผลสำเร็จของงานมากกว่าคำนึงถึงความต้องการของผู้ป่วย เนื่องจากการศึกษานำไปสู่การปฏิบัติ และอาจารย์พยาบาลเป็นตัวอย่างหรือรูปแบบแก่นักศึกษาทั้งในค่านการปฏิบัติการพยาบาล และการประพฤติปฏิบัติตนของอาจารย์ ดังนั้นปัญหาที่กล่าวถึงน่าจะมียอมรับประกอบบางประการมาจากแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาพยาบาลที่อาจารย์ได้นำมาเป็นหลักในการจัดดำเนินการศึกษา และประพฤติปฏิบัติตน

ปรัชญาการศึกษาพยาบาลนอกจากจะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์พยาบาล ยังเป็นแนวทางในการกำหนดองค์ประกอบสำคัญในการผลิตพยาบาลวิชาชีพ คือ ปรัชญาของสถานัน จุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร และยั้งรวมถึงโครงสร้างของระบบบริหารการศึกษาพยาบาล ดังนั้น การศึกษาให้เข้าใจถึง

ปรัชญาการศึกษาพยายามจึงควรจะศึกษาในด้านต่าง ๆ คือ ด้านจุดหมายของการศึกษา ด้านองค์ประกอบของการศึกษาในเรื่องของหลักสูตร ครู ผู้เรียน และโรงเรียน และ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งเกี่ยวข้องกับในการจัดทำเนื้องานการศึกษา

จากปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์-พยายาม วุฒิกการศึกษา ประสบการณ์การสอน และตำแหน่งหน้าที่ของอาจารย์ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงแนวคิดทางปรัชญาการศึกษา และคุณภาพของการปฏิบัติการพยายาม สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของการจัดการศึกษาพยายามและความแตกต่างของแนวคิดของอาจารย์พยายามเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาพยายาม จึงจำเป็นต้องศึกษาให้ทราบถึงแนวคิดของอาจารย์พยายามเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาพยายามที่นำมาเป็นหลักในการจัดทำเนื้องานการศึกษา และเนื่องจากยังไม่มีข้อมูลเชิงประจักษ์ใด ๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดของอาจารย์พยายามเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาพยายามในประเทศมาก่อน ดังนั้น การศึกษาและทำความเข้าใจในแนวคิดของอาจารย์พยายามเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาพยายามจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ผลงานวิจัยจะเป็นข้อความรู้และข้อมูลสำคัญที่อาจใช้เป็นหลักในการพิจารณาการจัดการศึกษาพยายามในประเทศไทย ตลอดจนเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าในด้านปรัชญาการศึกษาพยายามของไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาพยายามของอาจารย์พยายาม
2. เพื่อศึกษาแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาพยายามของอาจารย์พยายามโดยพิจารณาจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิกการศึกษา และประสบการณ์การสอน
3. เพื่อเปรียบเทียบแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาของอาจารย์พยายามที่มีตำแหน่งหน้าที่ วุฒิกการศึกษา และประสบการณ์การสอนต่างกัน

แนวเหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย

ปรัชญาคือยวบรวมแห่งประสบการณ์ซึ่งผ่านการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบแล้ว และถูกกำหนดไว้เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตหรือใช้เป็นแนวทาง

ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของบุคคล (สมบุรณ พรวนภาพ ม.ป.ป.: 8) และบุคคล
 ย่อมมีแบบฉบับของตนเอง มีแนวคิด มีความเชื่อที่ตนยึดถืออยู่เป็นหลักแตกต่างกันไป
 แม้จะอยู่ในสังคมที่มีวัฒนธรรมและความเชื่อบางอย่างเหมือนกัน (ชาวง บัศวศรี
 2507 : 5) จากผลการวิจัยที่ผ่านมา พบว่า บุคคลกลุ่มต่าง ๆ ที่ เชื่อชาติ วุฒิการ-
 ศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ แนวคิดทางวัฒนธรรม และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน
 มีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาทั้งที่แตกต่างและไม่แตกต่างกัน ดังที่กล่าวว่า ระเบียบการ-
 ศึกษาและประสบการณ์ของบุคคลมีผลต่อแนวคิดทางปรัชญาการศึกษา อาจารย์พยายาม
 ที่ใดศึกษาในระดับสูงขึ้นไปย่อมมีโอกาสได้เรียนรู้แนวคิดทางการศึกษาและการปฏิบัติการ
 พยายามเพิ่มมากขึ้น ระยะเวลาของการสอนที่มากขึ้นจะทำให้อาจารย์มีประสบการณ์
 ทางการศึกษาและการปฏิบัติการเพิ่มขึ้น และอาจารย์พยายามที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหาร
 การศึกษาย่อมจะมีประสบการณ์ในการจัดดำเนินการศึกษาที่ต่างออกไปจากอาจารย์พยา-
 บาลผู้ที่มีใ้ค่างตำแหน่งผู้บริหารการศึกษา และในเรื่องนี้ เคือนเพ็ญ ชาติกานนท์
 และคณะ (2511 : 201) ได้กล่าวไว้ว่า ปรัชญาที่บุคคลยึดถืออยู่นั้นย่อมเปลี่ยนแปลง
 ได้ และอาจปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ควยเมื่อบุคคลนั้นมีโอกาสศึกษาพิจารณาให้รู้จักปรัชญาของ
 คนให้ถ่องแท้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

อาจารย์พยายามที่มีตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การสอน
 ต่างกัน มีแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาพยายามแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากร ได้แก่ อาจารย์พยาบาลที่กำลังปฏิบัติงานเฉพาะใน
 สถาบันการศึกษาพยาบาลที่มีการสอนวิชาการพยาบาลในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ระดับ
 วิชาชีพทุกสังกัดทั่วประเทศ ได้แก่ สังกัดกระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย
 กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร ทบวงมหาวิทยาลัย และสถาบันเอกชน
2. การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาพยาบาล 4
 ลัทธิ โดยอาศัยปรัชญาพื้นฐานของการปฏิบัติการพยาบาล 4 ลัทธิ ของ บีวีส เป็นหลัก
 คือปรัชญาการศึกษาพยาบาลลัทธิพรทนิยม จินคินิยม ปฏิบัตินิยม และอัตถิภาวนนุชนิยม

โดยศึกษาเฉพาะด้านจุดมุ่งหมายของการศึกษา ด้านองค์ประกอบของการศึกษาในเรื่อง
ของหลักสูตร ครู ผู้เรียน และโรงเรียน และด้านกระบวนการเรียนการสอน

3. ทิวแปรที่ศึกษา

3.1 ทิวแปรอิสระ ไค้แก

3.1.1 ตำแหน่งหน้าที่แบ่งเป็น ผู้บริหารการศึกษา และผู้สอน

3.1.2 วุฒิการศึกษา แบ่งเป็น ระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า และ
ระดับปริญญาโทและสูงกว่า

3.1.3 ประสบการณ์การสอน แบ่งเป็น ประสบการณ์การสอน
1-5 ปี 6-10 ปี และมากกว่า 10 ปี

3.2 ทิวแปรตาม ไค้แก คะแนนแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาพยามา
4 ลัทธิ คือ ปรัชญาการศึกษาพยามาลัทธิพรทนิยม จินตนิยม ปฏิบัตินิยม และ อธิติ-
ภาวมนุษยนิยม

ขอทกลง เบื้องตน

การวิจัยนี้ถือว่า คำตอบที่ได้จากแบบสอบถามเป็นคำตอบที่ตรงกับแนวคิดทาง
ปรัชญาการศึกษาพยามาของผู้ตอบ

ขอจำกัดของการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ใช้วัดแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาพยามาเพียง
4 ลัทธิ เท่านั้น จึงอาจมีความจำกัดต่อการที่จะวัดแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาพยามา
ระบบอื่น ๆ ที่ตัวอย่างประชากรในการศึกษาครั้งนี้ยึดถืออยู่

คำจำกัดความ

แนวคิด หมายถึง ความคิด ความเชื่อ หรือหลักยึดของอาจารย์พยาบาลที่มีต่อปรัชญาการศึกษาพยาบาลอันทันต่าง ๆ ในด้านจุดมุ่งหมายของการศึกษา ด้านองค์ประกอบของการศึกษา ในเรื่องของหลักสูตร ครู ผู้เรียน และโรงเรียน และด้านกระบวนการเรียนการสอน

จุดมุ่งหมายของการศึกษา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมในตัวผู้เรียนที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้ผ่านขั้นตอนกระบวนการเรียนการสอนที่ทำให้เกิดการเรียนรู้

องค์ประกอบของการศึกษา หมายถึง ส่วนต่าง ๆ ของกระบวนการจัดการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ ซึ่งครอบคลุมถึงหลักสูตร ครู ผู้เรียน และโรงเรียน

กระบวนการเรียนการสอน หมายถึง ขั้นตอนหรือลักษณะการจัดดำเนินการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ ซึ่งครอบคลุมถึงการเลือกเนื้อหาวิชา และวิธีการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนและปฏิบัติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

ปรัชญาการศึกษาพยาบาล หมายถึง หลักหรือแนวคิดของอาจารย์พยาบาลเกี่ยวกับกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล และใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาปัญหาต่าง ๆ และในการจัดดำเนินการศึกษาพยาบาล ในที่นี้จะกล่าวถึงปรัชญาการศึกษาพยาบาล 4 อรรถิ คือ

1. อรรถิพรทนิยม หมายถึง อรรถิปรัชญาการศึกษาพยาบาลที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้เสียสละอุทิศตนให้กับงาน สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยให้ได้รับความสุขสบายและปลอดภัย
2. อรรถิจินทนิยม หมายถึง อรรถิปรัชญาการศึกษาพยาบาลที่เน้นให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจและรักในวิชาชีพพยาบาล และสามารถให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วยตามคำสั่งการรักษาหรือตามรูปแบบการพยาบาลที่กำหนดไว้
3. อรรถิปฏิบัตินิยม หมายถึง อรรถิปรัชญาการศึกษาพยาบาลที่เน้นการสร้างเสริมประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาและเลือกวิธีการพยาบาลแก่ผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

4. **ลัทธิอัตถิภาวนิยม** หมายถึง ลัทธิปรัชญาการศึกษาพยายามที่เน้นในเรื่องของอิสระเสรีภาพ และความรับผิดชอบของผู้เรียนต่อตนเองและต่อการให้การศึกษา โดยที่การให้การศึกษาจะต้องคำนึงถึงความต้องการทั้งของตนเองและของผู้ป่วย

อาจารย์พยายาม หมายถึง พยายามวิชาชีพผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาลที่มีการสอนวิชาการ-พยาบาลในระดับวิชาชีพ ทุกสังกัดทั่วประเทศ

ตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง สถานภาพการทำงานที่อาจารย์พยาบาลดำรงอยู่ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. **ผู้บริหารการศึกษา** หมายถึง อาจารย์พยาบาลผู้ทำหน้าที่จัดดำเนินการ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ใ้แก่ คณะที่รองและผู้ช่วยคณะที่ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล รองและผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าฝ่าย และหัวหน้าแผนกต่าง ๆ

2. **ผู้สอน** หมายถึง อาจารย์พยาบาลที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่สอนวิชาการพยาบาลในภาคทฤษฎี และ/หรือภาคปฏิบัติ

วุฒิการศึกษา หมายถึง การศึกษาในระดับสูงสุดของอาจารย์พยาบาล แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า และระดับปริญญาโทและสูงกว่า

ประสบการณ์การสอน หมายถึง ระยะเวลาที่อาจารย์พยาบาลปฏิบัติงานในตำแหน่งอาจารย์ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ประสบการณ์การสอน 1-5 ปี 6-10 ปี และมากกว่า 10 ปี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการศึกษาพยาบาล
2. เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรัชญาการศึกษาพยาบาลของไทย